

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 72 (6)

IZDAN 1 MAJA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13228

Prva jugoslavenska fabrika za telefoniju, optiku i preciznu mehaniku „Teleoptik“
a. d., Beograd, Jugoslavija.

(Pronalazač: Ing. Nestorović Miroslav, Beograd).

Tempirnik.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 13227.

Prijava od 9 oktobra 1935.

Važi od 1 novembra 1936.

Najduže vreme trajanja do 31 oktobra 1951.

Ovim pronalaskom postiže se usavršenje tempirnika prema patentu br. 13227, a koje se sastoji u tome, što se tempirniku omogućava poluatomatski rad tako, da rukovaoc ne mora paziti ili brojati da ručicom okrene tačno dva kruga (mada se završetak svakog obrta mogao i ranije osetiti), već se ručica posle dva obrta sama ukoči. Ovo je veoma važno prvo, što je tempiranje uvek tačno a drugo, što se vreme tempiranja osetno smanjuje.

Na nacrtima su pokazana dva primera izvođenja konstrukcije prema ovom pronalasku gde slika 1 pokazuje vertikalni presek po liniji I-I iz sl. 2, slika 2 pokazuje delimično horizontalni presek II-II na sl. 1, slika 3 presek zupčanika 3, u čiji je zub 10 upao jezik 4.

Na kućici tempirnika 1 uvrtna je sa spoljne strane kutija 2 koja nosi dva zavrtna 15, koji služe kao osovine jeziku 4. Na jezik 4 stalno deluje opruga 5 na više. U jeziku 4 nalazi se klizač 6 koga potiskuje opruga 7. Kroz klizač 6 prolazi klin 8, čije krajeve obuhvataju vodice 9. Klizač 6 dodiruje zupčanik 3 koji ima na spoljnom obimu zavoj sa dva hoda. Zupčanik 3 nosi na gornjoj ivici zub 10 za koji zakačinje jezik 4. U podnožju zavoja na obimu zupčanika 3 izraden je još jedan zub 11, koji zakačinje pri suprotnom smislu obrtanja zupčanika 3. Za ovaj zub zakačinje zakačka 12 potisnuta oprugom 13 i pokreće lak-

tastu polugu 14.

Mehanizam prema ovom pronalasku radi na sledeći način: posle ubacivanja granate u tempirnik obrće se ručicom preko helikoidalnog zupčanika, zupčanik 3. U tom se momentu jezik 4 nalazi podignut tako, da je klizač 6 u svom najvišem položaju t. j. u najvišem žljebu zavoja na zupčaniku 3. Pri obrtanju zupčanika 3 klizač 6 biva pod uticajem zavoja vučen na niže, čime se i jezik 4 spušta. Kada jezik 6 side do gornje ivice zupčanika 3, onda zub 10 zakači o jezik 4 i time prestaje obrtanje zupčanika 3. Sada se ručica povuče malo u suprotnom smislu obrtanja, čime se zupčanik 3 obrne u suprotnom smislu. Pri ovome zub 11 povuče zakačku 12, koja gurne laktastu polugu 14 a ova opet, potisne vodice 9. Vodice 9 povuku preko klina 8 klizač 6, koji se pošto savlada oprugu 7 oslobodi zavoja na zupčaniku 3. Čim se klizač 6 oslobodi zavoja, opruga 5 izdigne jezik 4 na svoje prvobitno mesto, i oslobodi zub 10 na zupčaniku 3. Ovim je tempiranje završeno i granata se izvadi. Po postavljenju druge granate ručica se obrće u prvobitnom smislu.

Na sl. 4 i 5 pokazan je drugi primer izvođenja konstrukcije ovog pronalaska gde sl. 4 predstavlja vertikalni presek po liniji I-I iz sl. 5, a slika 5 horizontalni presek po liniji II-II iz sl. 4. Na kućici tempirnika 1 zavijena je sa gornje strane vodica

granate 2, u koju je opet zavijena čašica 4. U čašici 4 nalazi se opruga 5, koja nosi nosač jezika 6. Nosač jezika 6 preko osovine 7 vezan je sa nosačem klizača 8, koji oprugom 9 biva potisnut u žljeb zavoja na obimu zupčanika 3. Zupčanik 3 iste je konstrukcije kao i u prvom primeru ove dopune a slična je i laktasta poluga 14, sa oprugom 13 i zakačkom 12.

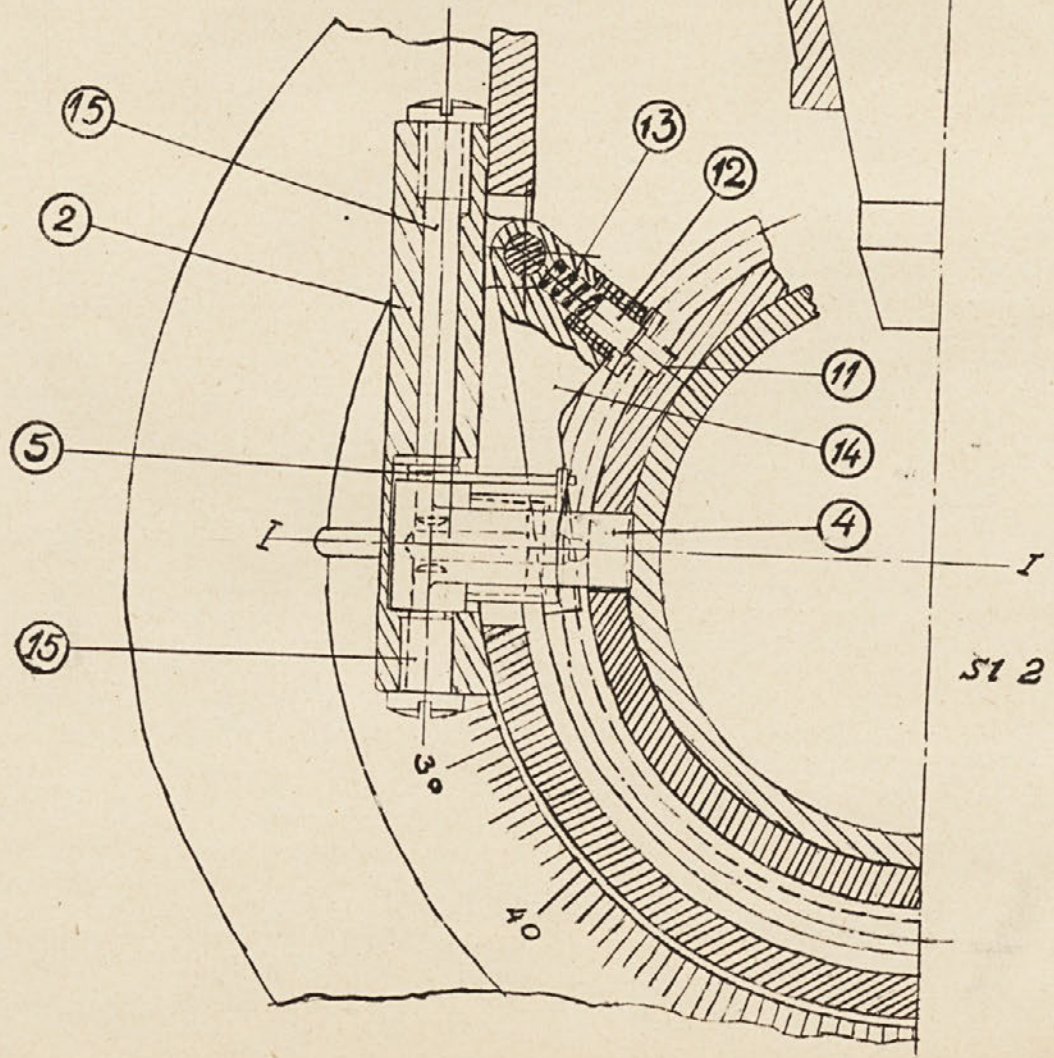
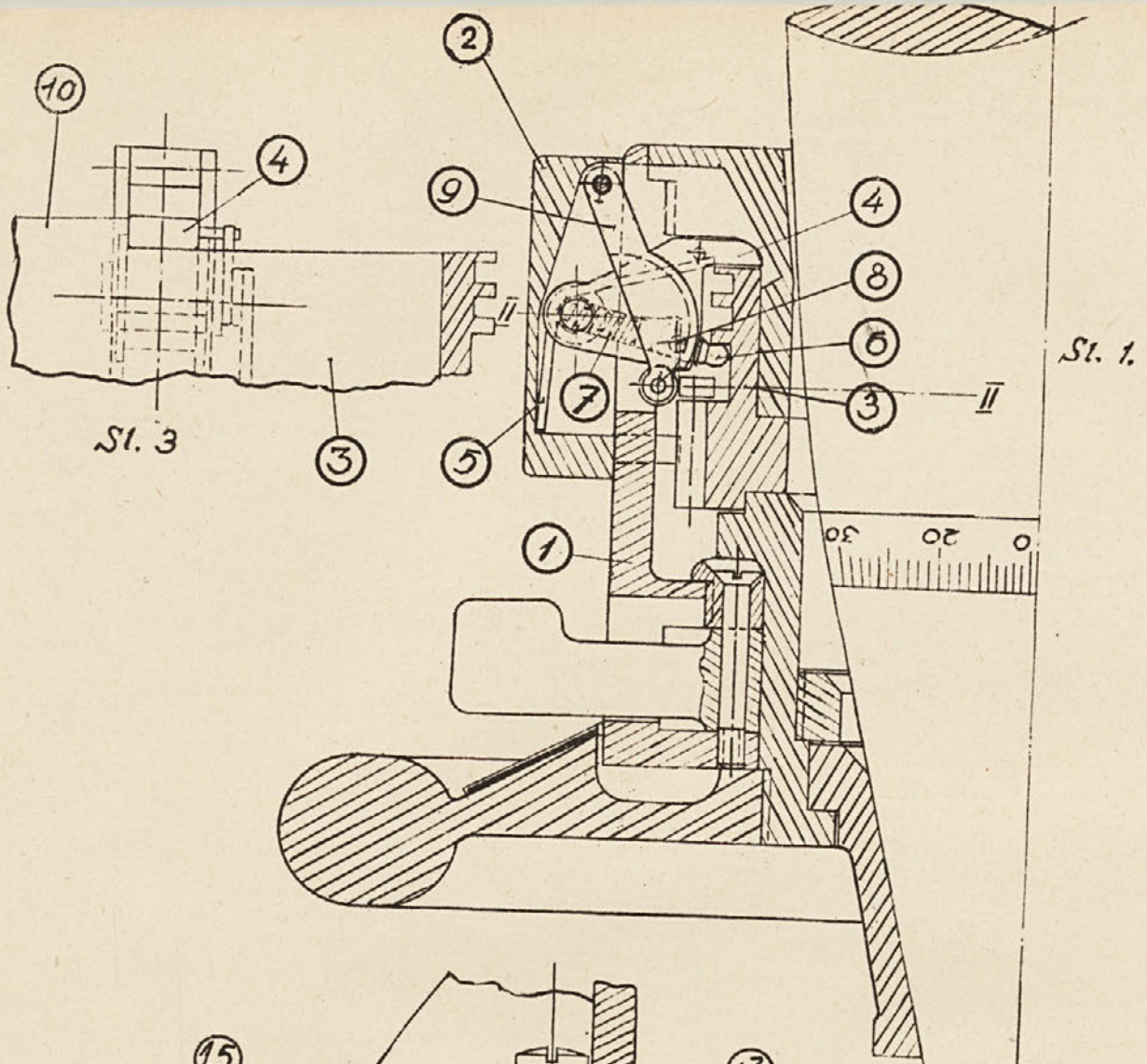
Ovaj mehanizam radi na istom principu kao i prvi, samo je konstruktivno prostiji. On funkcioniše na sledeći način: posle ubacivanja granate u tempirnik ručicom se obrće zupčanik 3. U tom se momentu nosač jezika 6 nalazi u svom najvišem položaju pri čemu se klizač 8a nalazi u najvišem žljebu zavoja, na zupčaniku 3. Pri obrtanju zupčanika 3 klizač pod uticajem zavoja ide na niže, usled čega se nosač jezika 6 i sam jezik 6a spušta. Kada jezik 6a side do gornje ivice zupčanika 3 koja nosi zub, što biva posle puna dva obrta zupčanika 3, onda zub zakači o jezik i time prestaje obrtanje zupčanika 3. Sada se ručica povuče malo u suprotnom smislu obrtanja, čime se i zupčanik 3 u suprotnom smislu obrne. Pri ovome zub 11 povuče zakačku 12, koja gurne laktastu polugu 14 a ova opet potisne nosač klizača 8. Pri tome se klizač 8a, pošto savlada oprugu 9, izvuče iz žljeba zavoja na zupčaniku 3. Čim se klizač 8 oslobodi zavoja, opruga 5 izdigne nosač jezika 6 i jezik 6a ide na svoje prvobitno mesto

i oslobodi zub 10 na zupčaniku 3. Ovim je tempiranje završeno i granata se izvadi. Po postavljanju druge granate ručica se obrće u prvobitnom pravcu.

Patentni zahtevi:

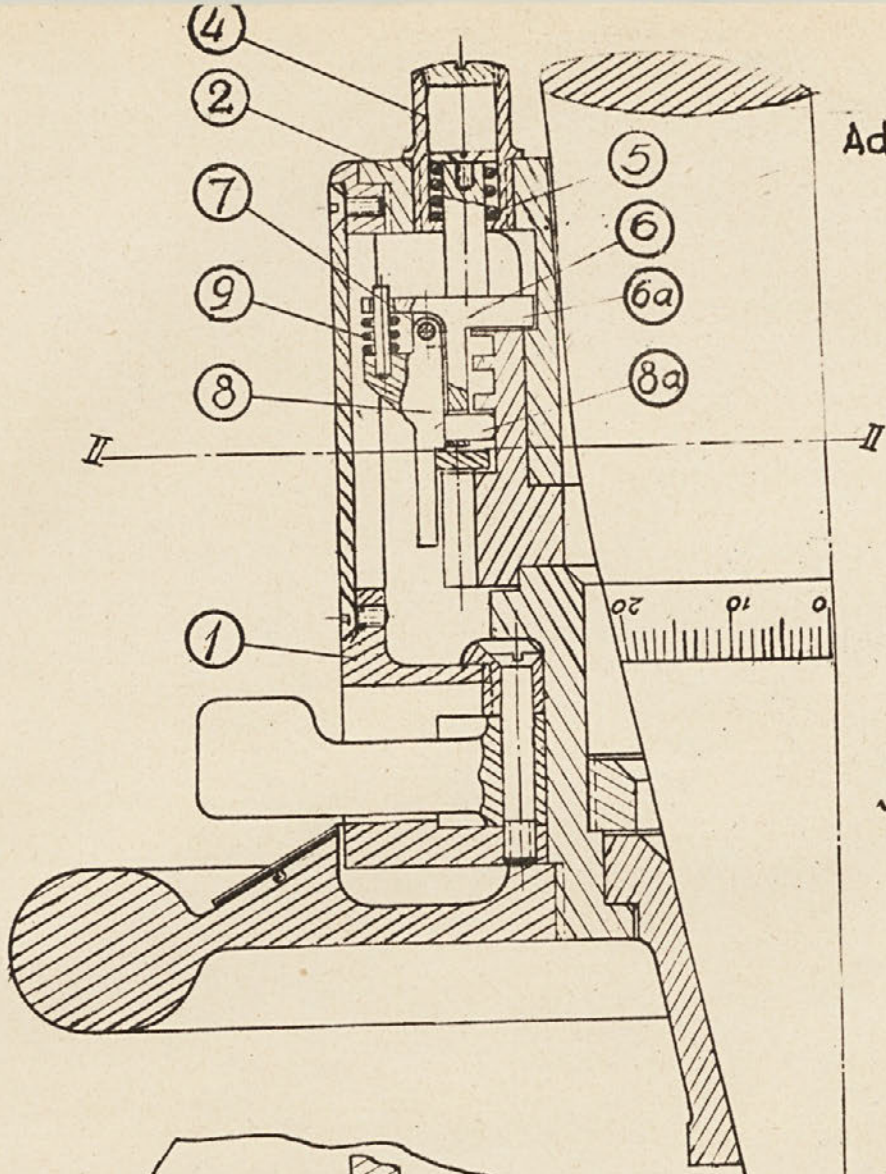
1). Tempirnik prema osnovnom patentu broj 13227 naznačen time, što se zupčanik 3, koji na svojoj unutrašnjoj strani nosi bradavicu za obrtanje granate pri tempiranju, zaustavlja automatski na istom mestu posle svaka dva obrta, jer zupčanik 3 ima na svojoj gornjoj ivici zub 10 a po svome obimu zavoj od dva hoda, koji pri obrtanju zupčanika preko klizača 6 vodi jezik 4 naniže, dok isti ne zakači za zub 10, čime spreči dalje obrtanje zupčanika 3.

2) Tempirnik prema osnovnom patentu br. 13227 naznačen time, što se ponovno tempiranje može izvršiti kad se zupčanik 3 obrne za izvesan mali ugao u suprotnom smislu obrtanja, što se izvodi ručicom, pri čemu zub 11 na obimu zupčanika 3 potisne zakačku 12 i laktastu polugu 14, koja izbacuje klizač 6 iz zavoja zupčanika 3 tako, da se jezik 4 pod uticajem opruge 5 digne i oslobodi zupčanik 3, a isti pri prvobitnom smislu obrta oslobodi klizač 6 od pritiska zakačke 12 i laktaste poluge 14 i pod uticajem opruge 7 upada u najviši žleb zavoja na zupčaniku 3, te je tempirnik osposobljen za ponovno tempiranje.

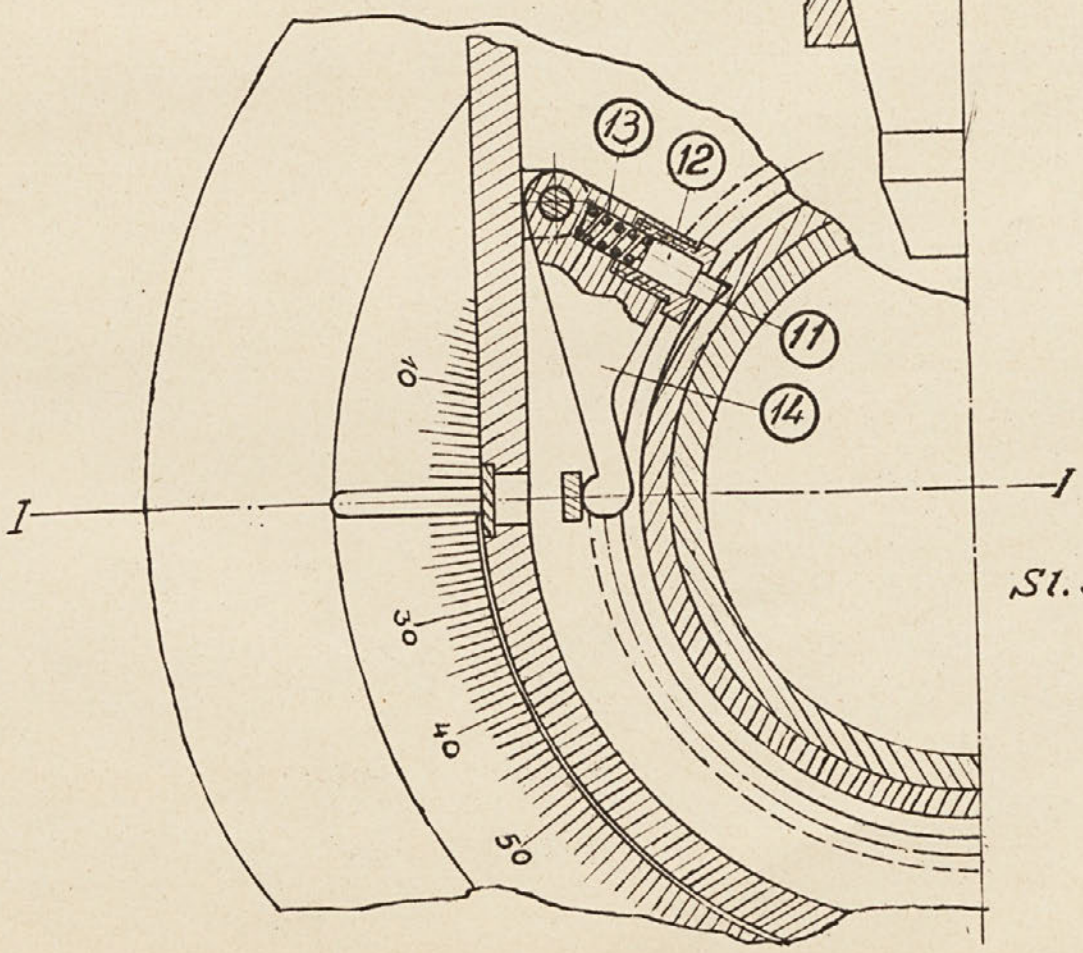

Ad pat.br 13228

S1.4

S1.5

